

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
Прикарпатського військово-спортивного
ліцею-інтернату
Івано-Франківської обласної ради
№4 від 26.02.2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ начальника
Прикарпатського військово-
спортивного ліцею-інтернату
Івано-Франківської обласної ради
від 01.03.2021 року № 34/02-02-од

**КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ
ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

(додаток 4 «Внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності
Прикарпатського військово-спортивного ліцею-інтернату
Івано-Франківської обласної ради»)

НАДВІРНА
2021

Метою професійної діяльності педагогічного працівника Прикарпатського військово-спортивного ліцею-інтернату (далі – ліцею) є формування ключових компетентностей здобувачами освіти ліцею під час здобуття ними повної загальної середньої освіти, формування світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, розвиток творчих та фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання у закладах вищої військової освіти.

I. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти

Важливим аспектом діяльності педагогічного працівника є ефективність планування своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу.

Обов'язковим документом вчителя є календарно-тематичне планування – це розподіл у часі окремих навчальних занять із врахуванням кількості годин, що визначаються програмою на кожну тему, кількості тижневих годин (визначених навчальним планом) і розкладом навчальних занять. Розроблене календарно-тематичне планування, поурочний план відповідно до навчальної програми мають відповідати Державним стандартам загальної середньої освіти, Стратегії розвитку ліцею, Освітній програмі закладу та враховувати специфіку та умови роботи ліцею. Методичні рекомендації МОН, Освітня програма ліцею надають можливість вчителю при складанні календарно-тематичного плану самостійно розподіляти обсяг годин на вивчення навчальних тем, змінювати послідовність їх вивчення, самостійно обирати організаційні форми проведення навчальних занять.

Календарно-тематичне планування розробляється не тільки для класно-урочної, але й для інших організаційних форм освітнього процесу. Календарне планування може розроблятися або на семестр, або на весь навчальний рік. У ліцеї видається наказ про підготовку календарно-тематичного планування. Календарно-тематичні плани розглядаються і схвалюються на засіданнях методичних об'єднань ліцею та погоджуються заступником начальника з навчальної роботи.

У кінці навчального року вчителі самостійно або на засіданнях методичних об'єднань проводять аналіз реалізації календарно-тематичного планування та визначають напрямки вирішення проблем, які виникали у ході використання календарного планування протягом навчального року.

Для оволодіння ліцеїстами ключовими компетентностями та вмінні застосовувати їх у повсякденному житті вчителю при викладанні предмету необхідно:

- простежувати наскрізні змістові лінії;
- використовувати форми освітнього процесу, спрямовані на творчу, аналітичну роботу (квести, вебквести, простеження причинно-наслідкових зв'язків, мозкові штурми, командні, проектно-пошукові роботи тощо).

Педагоги ліцею повинні вчити здобувачів освіти умінню роботи висновки, самостійно ухвалювати рішення, критично мислити. Процес навчання не повинен опиратися лише на передачу знань від учителя до учня.

На сучасному етапі використання лише індивідуального підходу в роботі з ліцеїстами недостатньо. Учителі ліцею розробляють індивідуальні освітні траєкторії для здобувачів освіти з урахуванням його індивідуальних освітніх потреб і здібностей. Індивідуальна освітня траєкторія в ПВСЛІ розробляється для здобувачів освіти, які:

- випереджають однокласників в опануванні навчального матеріалу;
- беруть участь у регіональних, обласних, всеукраїнських чи міжнародних олімпіадах, конкурсах, турнірах;
- є учасниками збірних команд ліцею з військово-прикладних та інших видів спорту;
- мають труднощі із засвоєнням навчального матеріалу;
- перебувають на довготривалому лікуванні;
- тощо.

Індивідуальна освітня траєкторія розглядається і схвалюється на засіданні фахового методичного об'єднання ліцею та погоджуються заступником начальника з навчальної роботи.

Педагогічні працівники ліцею створюють власні освітні ресурси (календарно-тематичні плани, плани-конспекти, сценарії, розробки навчальних занять, додаткові інформаційні матеріали, тестові перевірочні контрольні роботи та моніторинги, завдання для самостійного опрацювання, індивідуальні освітні траєкторії тощо) представлені електронними презентаціями, відеоматеріалами, методичними розробками, публікаціями, сценаріями; поширюють практичний досвід роботи через участь у семінарах, майстер-класах, тренінгах тощо. Поширення практичного досвіду сприяє підвищенню якості освітньої діяльності та забезпечує інноваційну складову освітнього процесу ліцею. Педагоги можуть створювати веб-сайти, блоги.

Учителі забезпечують наскрізний процес виховання у взаємодії навчання і виховання з метою формування загальнолюдських цінностей, виховання почуття патріотизму. Предметом особливої уваги педагогічних працівників є розвиток відповідальності, самостійності та самоконтролю.

Сучасний освітній процес неможливий без використання інформаційно-комунікаційних технологій. Насамперед, учитель має вміти працювати з комп'ютерними програмами, створювати мультимедійні презентації, електронні навчальні ресурси, спілкуватися із здобувачами освіти і колегами, батьками через месенджери, інтерактивні інтернет-платформи, форуми, використовувати інформаційні інтернет-ресурси у своїй роботі тощо.

Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності педагога забезпечується шляхом формування інформаційної культури вчителя, знанням методик застосування комп'ютерних програм, наявністю програмного забезпечення, що відповідало б навчальним програмам із дисциплін та через сучасні форми науково-методичної роботи (консультації, майстер-класи, діючі

семінари, дистанційне навчання педагогів, самоосвіта, дослідницько-експериментальна робота тощо) реалізувалися в освітньому процесі.

У «Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти Прикарпатського військово-спортивного ліцею-інтернату Івано-Франківської обласної ради» (далі – Положення ВСЗЯО) → Напрямок 3. **Педагогічна діяльність педагогічних працівників** → Вимога/правило 3.1 **Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти** → критерії 3.1.1–3.1.6 → прописано індикатори системи оцінювання вимоги/правила 3.1 та кількісний підхід самоаналізу та самооцінювання відповідно до рівнів оцінювання якості освітньої діяльності педагогічних працівників.

II. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників ліцею

Професійний розвиток – це обов’язок самого працівника, професійному зростанню якого сприяє ліцей, створюючи умови, мотивуючи педагога до професійного вдосконалення. Підтвердження кваліфікації педагогічного працівника можливе лише за умови його постійного професійного зростання. Підвищувати свою кваліфікацію педагогічний працівник може за різними організаційними формами: очній, заочній, дистанційній тощо. Підвищення кваліфікації може відбуватись у вигляді курсів, семінарів, майстер-класів, тренінгів тощо.

На основі пропозицій педагогічних працівників педагогічна рада ліцею формує та затверджує річний «План підвищення кваліфікації педагогічних працівників на календарний рік», де визначає суб’єктів підвищення кваліфікації, кількість годин і строки проходження підвищення кваліфікації, список педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС). План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, що стосується підвищення кваліфікації педагогічних працівників. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному педагогічною радою ліцею.

Відповідно до ст.59 ЗУ «Про освіту» і п.7 «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (затверджений постановою Кабінету Міністрів України №800 від 21.08.2019 р., набув чинності 03.09.2019 року, далі – Порядок) конкретні види, форми, напрями та суб’єкти підвищення кваліфікації педагогічний працівник обирає самостійно. Згідно з абзацом другим ч.1 ст. 51 ЗУ «Про повну загальну середню освіту» кожному педагогічному працівникові ліцею гарантується право підвищувати кваліфікацію в Івано-Франківському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, що не обмежує його право обрати іншого суб’єкта освітньої діяльності для підвищення своєї кваліфікації. Поза межами плану відбувається підвищення кваліфікації за рахунок самостійного фінансування

педагогічним працівником. Результати підвищення кваліфікації педагогічного працівника «поза межами плану» у інших суб'єктів освітньої діяльності, фізичних та юридичних осіб за поданим клопотанням педагога до голови педагогічної ради ліцею визнаються окремим рішенням педагогічної ради ліцею. Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації у таких суб'єктів встановлюється педагогічною радою ліцею відповідно до основних процедур такого визнання, що визначені п.25 Порядку.

На виконання ст.51 ЗУ «Про повну загальну середню освіту» загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника ліцею протягом п'яти років не може бути меншою за 150 годин.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом їх участі у семінарах, практикумах, навчальній практиці, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо здійснюється відповідно до річного плану підвищення кваліфікації ліцею та не потребує визнання його педагогічною радою (п.1.15 Порядку)

Однією зі складових професійного зростання педагога є його участь у науково-дослідній (участь як наукових керівників у МАН, Міжнародних (регіональних) інноваційних освітніх проектах, конкурсах, турнірах тощо), дослідно-експериментальній, інноваційній роботі, яка може здійснюватися на різних рівнях (закладу освіти, регіональному, всеукраїнському).

Педагогічні працівники ліцею можуть залучатись як освітні експерти, зокрема для проведення інституційного аудиту. Участь у такому виді роботи свідчить про професійне зростання та підвищення якості освітньої діяльності, іміджу ліцею.

Процедура оцінювання діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію. Кваліфікаційний рівень педагогів у ліцеї підтверджується проходженням чергової атестації, сертифікації. Ліцей зацікавлений у наявності сертифікованих педагогів як одного з показників рівня освітньої діяльності закладу.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний

аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, здобувачів освіти, колег вчителя, який атестується тощо.

Сертифікація педагогічних працівників – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних умінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

Орієнтирами власного професійного розвитку педагога є його участь в освітніх проєктах, робота педагога як освітнього експерта, участь в інноваційній діяльності, дослідно-експериментальній роботі.

Для визначення чітких орієнтирів власного професійного розвитку, об'єктивного оцінювання професійних компетентностей вивчається професійний розвиток кожного педагогічного працівника ліцею у міжтестастаційний період. Педагог ліцею повинен володіти загальними (громадянська, соціальна, культурна, лідерська та підприємницька) і професійними компетентностями вчителя, до яких належать:

- мовно-комунікативна;
- предметно-методична;
- інформаційно-цифрова;
- психологічна;
- емоційно-етична;
- педагогічне партнерство;
- інклюзивна;
- здоров'я зберезувальна;
- проєктувальна;
- прогностична;
- організаційна;
- оцінювально-аналітична;
- інноваційна;
- рефлексивна;
- здатність до навчання впродовж життя.

Відповідно до професійних стандартів за професіями «Вчителя закладу загальної середньої освіти» (п.7 наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.202 №2736) критерії оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника, відповідність професійних компетентностей педагога ліцею, визначення рівня оцінювання результативності діяльності педагога є підставою для визначення його кваліфікаційного рівня та повинні відповідати кваліфікаційним вимогам до вчителів, яким присвоюється певна кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії)

У Положенні ВСЗЯО ПВСЛІ → Напрям 3. Педагогічна діяльності педагогічних працівників → Вимога/правило 3.2 Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників → критерії 3.2.1–3.2.2 → прописано індикатори системи оцінювання вимоги/правила 3.2 та кількісний підхід самоаналізу та самооцінювання відповідно до рівнів оцінювання якості освітньої діяльності педагогічних працівників.

III. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками ліцею

Успішна педагогічна діяльність неможлива без комунікації між педагогічними працівниками і ліцеїстами на засадах довіри, партнерства і відкритого діалогу, співпраці між учителем і учнем та їх співтворчості. Вчитель/вихователь має надавати можливість здобувачу освіти висловлювати і аргументувати свою думку. Ліцеїст не повинен боятися ставити питання, на які не існує готової відповіді. З педагогікою партнерства тісно пов'язане особистісно орієнтоване навчання. Воно спрямоване на вирішення завдань розвитку в ліцеїстів стійкого інтересу до пізнання, бажання та вміння самостійно вчитися. Забезпечення особистісно орієнтованого підходу в навчанні має бути наскрізним і стосуватися не тільки проведення навчальних занять, але й позаурочної роботи.

Для підвищення ефективності освітнього процесу необхідний постійний діалог з батьками (опікунами). Конструктивне партнерство, доброзичливі взаємини, наявність зворотного зв'язку щодо успіхів ліцеїста, його прогресу в навчанні, залучення батьків до життя класу і ліцею є запорукою якісного освітнього процесу.

Підвищенню якості освітньої діяльності в ліцеї сприяє співпраця між педагогічними працівниками через командну роботу, реалізацію спільних проєктів, наставництво. Це, насамперед, підвищує мотивацію та кваліфікаційний рівень педагогічних працівників.

У Положенні ВСЗЯО ПВСЛІ → Напрям 3. Педагогічна діяльності педагогічних працівників → Вимога/правило 3.3 Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками ліцею → критерії 3.3.1–3.3.3 → прописано індикатори системи оцінювання вимоги/правила 3.3 та кількісний підхід самоаналізу та самооцінювання відповідно до рівнів оцінювання якості освітньої діяльності педагогічних працівників.

IV. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою забезпечення якості освіти, а дотримання принципів академічної доброчесності під час навчання та викладання в ліцеї впливає на формування важливих цінностей, таких як

чесність, довіра, справедливість, взаємоповага, відповідальність. Принципам академічної доброчесності мають відповідати всі аспекти педагогічної діяльності. На оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів не можуть впливати ніякі інші чинники, крім оцінювання навчальної діяльності ліцеїстів.

Педагогічні працівники мають спонукати ліцеїстів до самостійної роботи, заохочувати до висловлювання власних думок, уникати завдань, побудованих лише на відтворенні знань. Важливо інформувати ліцеїстів про основні принципи академічної доброчесності і дотримання її норм.

У випадку порушення процедури дотримання академічної доброчесності відповідно до п.3 ліцейного «Положення про академічну доброчесність» (рішення педагогічної ради ліцею від 06.03.2018 року протокол №1; оновлено згідно рішення педагогічної ради ліцею від 26.02.2021 року протокол №4, наказ начальника ліцею від 01.03.2021 року № 34/02-02-од) у ліцеї працює Комісія з питань академічної доброчесності.

У Положенні ВСЗЯО ПВСЛІ → Напряму 3. **Педагогічна діяльність педагогічних працівників** → Вимога/правило 3.4 **Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності** → критерії **3.4.1–3.4.2** → прописано індикатори системи оцінювання вимоги/правила 3.4 та кількісний підхід самоаналізу та самооцінювання відповідно до рівнів оцінювання якості освітньої діяльності педагогічних працівників.